

DATUM 9-11-2016

AAN Leden van de commissie MME

VAN Marriëtte Pennarts

ONDERWERP Aanvullende vragen sanering Nedereindse Plas

BIJLAGEN Vaststellingsovereenkomst (2006)
Financieringsovereenkomst (2007)
Rapport risicokader oppervlaktewater Nedereindse Plas (RH/DHV; 21-10-2015)
Melding wijziging saneringsplan (gem. Utrecht; 15-7-2016)
Video onderwater inspecties (weblink)

De ChristenUnie en de partij voor de Dieren (PvdD) willen graag het memo over de Nedereindse plas bespreken tijdens de MME-vergadering van 14 november. In dat kader zijn door de respectieve leden dhr. De Heer en mw. Arissen enkele vragen gesteld, die ik hieronder beantwoord.

Vragen van de Christen Unie

Op uitnodiging van de gemeente praat de provincie mee over de toekomstige ontwikkelingen rond de Nedereindse plas. Maar welk toekomstperspectief heeft de provincie daarbij voor ogen en welke randvoorwaarden stelt de provincie?

Want het gesprek over de toekomstige bestemming van de Nedereindse plas kan niet vrijblijvend zijn. De provincie heeft ooit miljoenen uit het Stimuleringsfonds ter beschikking gesteld voor een peperdure bodemsanering in de Nedereindse plas. Dit fonds was bedoeld voor grote projecten waar alle Utrechtse burgers wat aan zouden hebben. De bijdrage vanuit het Stimuleringsfonds is destijds verdedigd met als belangrijkste argument dat de Utrechtse burgers daar een recreatieplas voor zouden krijgen.

Gaat de provincie de nieuwe gesprekken in met de randvoorwaarde dat de Nedereindse plas alsnog een recreatieplas moet worden, met de bijbehorende zwemwaterkwaliteit?

Antwoord gedeputeerde Pennarts

Op 2 maart 2006 hebben de Provincie Utrecht, de gemeente Utrecht, Joh. Mourik & Co. Holding B.V., Weber B.V, het recreatieschap Stichtse Groenlanden en de Stichting nazorg stortplaats Weber een vaststellingsovereenkomst gesloten over de (toekomst van) de Nedereindse Plas. Op 3 maart 2007 hebben de gemeente Utrecht en de Provincie Utrecht een financieringsovereenkomst gesloten ter zake de sanering van de Nedereindse Plas (zie bijlagen).

Ten aanzien van de Nedereindse Plas is sprake van een waterbodemonverontreiniging ingevolge de Wet bodembescherming (Wbb). Voor de waterbodem van de Nedereindse Plas zijn Gedeputeerde Staten van Utrecht bevoegd gezag. Provinciale Staten hebben 2,8 mln. euro beschikbaar gesteld voor de sanering van de waterbodem. De kosten van de overige maatregelen die nodig zijn om te komen tot de bestemming 'zwemwater' (zoals het geschikt maken van de oevers, parkeer- en toiletvoorzieningen etc.) zijn hier niet bij inbegrepen. De argumenten die hiervoor zijn gehanteerd, staan in bovengenoemde overeenkomsten en houden onder meer de verwachting én het streven in, dat de Nedereindse Plas na de sanering te gebruiken is voor **(water)recreatie in de ruimste zin van het woord**. Daartoe zullen overigens – behalve de sanering – extra maatregelen nodig zijn (zoals het inrichten van de oevers etc.).

De aanwending van 2,8 mln. euro voor sanering van de waterbodembodem van de Nedereindse Plas uit het Stimuleringsfonds is destijds door uw Staten gemotiveerd op basis van onder meer de verwachte recreatiedruk in de toekomst. Het project voldoet aan de doelstellingen van het Stimuleringsfonds.

In zijn memo van 21 maart 2005 heeft mijn voorganger gedeputeerde J. Binnekamp uw commissie al voorgelicht over de wijze van saneren en de beoogde bestemming. In hoofdlijnen kwam dit neer op:

- Het **opheffen van de uitwisseling** tussen het stortmateriaal en het oppervlaktewater. I.p.v. een minimale oplossing is gekozen voor een variant waarmee tevens de steile oevers en de obstakels weggewerkt worden.
- Het **wegnemen van het risico op verzakkingen** door instabiele oevers ten behoeve van recreatiemogelijkheden op het land.
- **Herstel van de mogelijkheden voor waterrecreatie** door het wegnemen van obstakels en het opheffen van de uitwisseling tussen het stortmateriaal en het oppervlaktewater.

De provincie gaat de nieuwe gesprekken inderdaad in met de randvoorwaarde dat de Nedereindse Plas alsnog een recreatieplas moet worden, met de bijbehorende zwemwaterkwaliteit.

Bij de gesprekken over de herinrichting van de Plas is ook het recreatieschap betrokken. Zij zal op grond van de vaststellingsovereenkomst na uitvoering van de sanering de Nedereindse Plas voor 1 euro overnemen van de gemeente Utrecht.

Vragen van de Partij voor de Dieren (PvdD)

De PvdD is bezorgd over de sanering van de Nedereindse Plas: het folie wordt afgedekt met een zandlaag om voldoende ballast te creëren, maar hoe veilig is deze constructie? Is het niet veel te voorbarig om over een recreatieve bestemming te spreken en het zwemverbod in de nabije toekomst op te heffen? De sanering is al eerder mislukt en tot op de dag van vandaag is het onduidelijk welke chemische stoffen en schadelijk/gevaarlijk afval nu precies in oevers en de verschillende delen van de plas zelf gestort zijn. Ondanks dat heeft de gemeente Utrecht aangegeven bepaalde stukken niet te willen saneren.

De PvdD wil graag voorafgaand aan de commissie inzage in de inspectierapporten en de chemische analyses. Verder willen wij meer informatie over de afdekking van het folie en ventielen: op basis van welke onderzoeken mag geconcludeerd worden dat deze afdekking met zand gegarandeerd veilig is, ook met het oog op toekomstige recreatie?

Op welke termijn en op basis van welke argumenten denken de gemeente en de provincie nu al te kunnen beginnen met recreatieve inrichting/bestemming van de plas?

Tot slot willen wij graag inzage in de vaststellings- en financieringsovereenkomst waar de provincie partij in is.

Antwoord gedeputeerde Pennarts

Voor de sanering is in 2004 een saneringsplan opgesteld waarmee – net als met de latere wijzigingen naar een folieconstructie – is ingestemd door het bevoegd gezag Wet bodembescherming (Wbb), nu de Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht. De sanering voldoet daarmee aan de vigerende wet- en regelgeving.

Mij is niet bekend, dat de gemeente bepaalde stukken niet zou willen saneren. Wel is het zo, dat niet alle oevers van de Nedereindse Plas hoeven te worden gesaneerd, maar uitsluitend die, welke worden gevormd door de onderwater gelegen stortfronten (zie figuur pag. 3).

In het kader van de definitieve bestemming van de plas, waarbij de voorkeur uitgaat naar waterrecreatie in de ruimste zin van het woord, zullen nog de volgende stappen worden doorlopen:

- Instemmen met het evaluatieverslag van de waterbodemsanering van de Westplas door de RUD, waarbij de sanering inclusief de folieconstructie wordt beoordeeld;
- Uitwerken van diverse inrichtingsvarianten met bijbehorende kosten door gemeente, provincie, waterschap en recreatieschap, inclusief het opstellen van een plan van aanpak voor de oostplas;
- Voorleggen voor bestuurlijke besluitvorming door de betrokken partijen.

Parallel hieraan wordt de kwaliteit van het water in de plas beoordeeld op de geschiktheid voor zwemwater. De analyseresultaten en het toetsingskader zullen aan het RIVM worden voorgelegd voor een second opinion c.q. validering.

Inspecties van de onder water gelegen stortfronten zijn visueel vastgelegd en beschikbaar als videomateriaal. Indien daaraan behoefte is, kan de gemeente meer materiaal beschikbaar stellen. Voor de recente inspectie van de Oostplas: klik op deze link: [ROV Inspectie - Nedereindseplas - Oostplas.mp4](#)

De werkzaamheden betreffende de afdekking van de folie en de ventielen zijn gedetailleerd beschreven alsook onderbouwd in de Melding wijziging saneringsplan, die de gemeente Utrecht op 15 juli jl. heeft ingediend en waarmee de RUD namens het bevoegd gezag Wbb heeft ingestemd. Ik verwijs daarvoor naar de bijlage. Ook de analyseresultaten en het toetsingskader zijn hierin opgenomen.

Te saneren oevers/ stortfronten